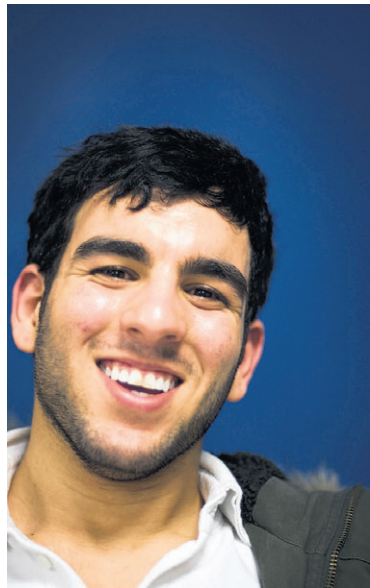

Marokkaanse jongens zijn big

Meer dan dertig organisaties en jaarlijks miljoenen euro's voor een paar honderd Marokkaanse probleemjongeren in Slotervaart. En nog steeds de hoogste score op inbraak, geweld en vandalisme. Concurrentie onder zorgaanbieders: 'Twintig hulpverleners op één gezin helpt niet.'

tekst
MARIANNE LAMERS
foto's
SANDER NIEUWENHUIS

Sofian Abayahya: doel stellen.

BIJNA tien jaar na de rellen op het Auguste Allebéplein, waarbij Marokkaanse jongeren slaags raakten met de politie, wordt nog steeds gesproken van een 'Marokkanendrama'. Aan de aandacht zal het niet liggen. Tientallen organisaties en miljoenen euro's moeten er voor zorgen dat de Marokkaanse jongeren weer op het rechte pad komen – en blijven.

Politie, hulpverleners en jongeren vragen zich af welk belang nu eigenlijk wordt gediend met het grote aantal organisaties dat zich bezighoudt met de probleemjongeren: dat van de jongeren of dat van henzelf?

"Er zijn instellingen die meer bezig zijn met het veiligstellen van hun subsidie voor het jaar daarop, dan met de jongeren," zegt Peter Slort, voormalig districtschef van de politie in West

"Ontzettend frustrerend," vindt Mustafa Akka (29) het. In buurtcentrum Atlas in Overtoomse Veld, het gebied dat in 1998 het toneel was van de rellen, doet de Marok-

kanse jongerenwerker zijn verhaal: "Ik werk hier nu acht jaar als vrijwilliger en word sinds kort betaald door de welzijnsinstelling Impuls. Ik zie wel wat verandering in de wijk, zeker het laatste jaar, maar het kan beter."

Vijftig Marokkaanse jongeren – van harde kern tot voorbeeldjon-

'ER IS VERANDERING IN DE WIJK, MAAR HET KAN BETER'

gere' – zijn vanavond afgekomen op het computervoetbaltoernooi dat Akka heeft georganiseerd.

Sofian Abayahya is één van de jongens met wie het goed gaat. De twintigjarige studeert sociaal-cultureel werk en heeft als acteur aan verschillende theater- en filmproducties meegedaan.

Op de vraag waarom het hem dan wel lukt, antwoordt hij: "Omdat ik mezelf doelen heb gesteld, en misschien ben ik ook koppiger,

nieuwsgieriger en opener dan de rest. De meeste jongeren weten niet welke mogelijkheden ze hebben – ik wist dat wel."

Abayahya wil graag het jongerenwerk in en wil ook graag blijven acteren. Maar eerst wil hij zijn roman afmaken: "Hierin probeer ik te laten zien dat je gecreëerd wordt door je omgeving. Als je continu te horen krijgt dat je niets waard bent als Marokkaan, werkt dat behoorlijk demotiverend."

De tweede generatie Marokkanen heeft het volgens hem moeilijk met de verschillende rollen die de jongeren op school, thuis en op straat krijgen aangemeten: "Veel Marokkaanse jongeren zijn nog aan het zoeken naar wie ze nu écht zijn."

Hij maakt zich ontzettend druk over de hulpverlenende organisaties in de wijk. Abayahya: "Die vinden het belangrijker zelf te overleven dan dat ze de belangen van de jongeren behartigen. Het lijkt wel alsof hier een subsidiemaffia rondloopt. Intussen worden de jongeren niet gehoord."

"Met alle respect hoor," zegt Akka, "Maar ze zetten hier rustig jongens uit Groningen neer die nog nooit een Marokkaan hebben gezien. Die kunnen minder goed tot de jongeren doordringen dan mensen uit de buurt zelf."

Buurtvader Mohamed Mallaouch valt hem bij: "De situatie is hierdoor alleen maar erger aan het worden." Maar dit ligt niet alleen aan de hulpverleners. "Ook de ouders en de school hebben zitten slapen," zegt Mallaouch.

Een aantal jongens schuift aan en ze willen hun verhaal wel vertellen, mits anoniem. De meesten wonen om de hoek en kennen Akka al vanaf hun kleutertijd. Een negentienjarige jongen die een toerismeopleiding doet: "Mustafa is geen luxe-Marokkaan, maar een harde werker. De meeste Marokkanen zijn lui en blijven liever zitten dan dat ze iets moeten doen."

'ZE ZIJN MEER BEZIG MET VEILIGSTELLEN VAN HUN SUBSIDIES'

Mustafa is een voorbeeld voor sommigen, maar, geeft een achttienjarige jongen die economie wil

gaan studeren, toe: "Voor anderen zijn gangsters zoals hij meer een voorbeeld." Hij wijst lachend op een jongen die trots loopt te vertellen dat hij heeft gezeten, maar de vraag waarom niet wil beantwoorden – 'Dat is psychologenpraat'. De jongen grinnikt: "Ik verveel me altijd. Overdag slaap ik en 's avonds kom ik naar buiten."

Jongerenwerker Mustafa Akka: "Ze zetten hier rustig jongens neer uit"

Een miljoen per jaar, voor 35 organisaties

ER IS sinds de rellen op het August Allebéplein heel wat tijd en geld gestoken in de jongeren van Slotervaart. Het stadsdeel trekt voor het jeugdbeleid jaarlijks ruim een miljoen uit en heeft de afgelopen jaren met buurtvaders, straatcoaches, buurtregisseurs, gezinsvoogden en ketenunits geprobeerd de jongeren te bereiken.

Aan goede bedoelingen geen gebrek dus. Van de 35 organisaties, stichtingen en verenigingen die zich in Slotervaart bezighouden met sociaal-culturele activiteiten en hulpverlening voor jongeren, zijn er twintig die zich onder meer richten op Marokkaanse jongeren, acht activiteiten-, buurt- en jongeren centra en elf overheidsorganen. En dan zijn de 22 middelbare scholen en die voor het middelbaar en hoger beroepsonderwijs nog niet meegerekend. Voor 5782 jongeren in de leeftijd van 15 tot 24 jaar, van wie 1472 van Marokkaanse afkomst, genoeg afleiding en begeleiding zou je zeggen.

Volgens Fred Martin, bestuurssecretaris van welzijnsorganisatie Impuls, is het misschien wel wat te veel van het goede: "Het grote aantal welzijnsinstellingen doet de onderlinge communicatie en de

kwaliteit van de hulp geen goed. Je krijgt versnippering als je allemaal hetzelfde aanbiedt." Communicatie is moeilijk: "Het is menselijkerwijs niet zo makkelijk om met andere hulpaanbieders om de tafel te gaan zitten. Het zijn natuurlijk wel onze concurrenten."

Dit jaar zal Slotervaart voor het reguliere jongerenwerk overstappen naar een andere aanbieder, omdat de activiteiten te vrijblijvend waren. Marga Olijkam, woordvoester van Slotervaart: "Er is bij Impuls jarenlang alleen

'ER IS BIJ IMPULS JARENLANG ALLEEN GETAFELTENNIST'

maar getafeltenist, en jongeren werden niet voldoende gestimuleerd om zelf dingen op te zetten. De nieuwe aanbieder, Kansweb, verwacht van jongeren een actievere rol."

Martin vindt de kritiek vreemd: "We hebben zeventien jaar lang ook ontspanningsactiviteiten verzorgd, maar dat was de wens van het stadsdeel." Impuls mag nog wel de trajectbegeleiding blijven doen

en krijgt dit jaar 241.142 euro voor 160 risicojongeren. Het grootste deel van dit bedrag gaat op aan personeelskosten voor begeleiders. Voor 160 jongeren blijft er duizend euro over voor activiteiten. Martin: "Daar kunnen ze nog een ijsje van eten of zo. Het salaris is in feite de activiteit." Een activiteit waar goede resultaten mee worden geboekt. Martin: "156 van de 202 jongeren die vorig jaar bij ons aanklopten voor hulp, zijn succesvol weer uitgestroomd, dat is 77 procent."

Toch wordt het grootste deel van de jongeren nog niet bereikt. Volgens het onderzoek *Marokkanen in Amsterdam*, dat onderzoeksbureau O + S vorig jaar presenteerde, zijn het vooral Marokkaanse jongeren die ontsporen. Bijna zeven op de tien Marokkaanse jongens van 15 tot 24 jaar verlaat het onderwijs zonder bruikbaar diploma, bijna veertig procent is werkloos en één op de tien staat bij de politie als verdachte geregistreerd. De cijfers voor inbraak, diefstal, geweld en vandalisme lagen in Slotervaart in 2006 nog steeds vele malen hoger dan die voor de rest van Amsterdam. De buurt Overtoomse Veld scoort veruit het hoogst.

WELZIJSINSTELLINGEN EN KOSTEN VOOR JONGEREN

Jongerenwerk en -hulpverlening:

1. Stichting Al Mawadda/Buurtvaders
2. Stichting Eigenwijken
3. Stichting El Noer
4. Stichting Harmonieus Samenleven
5. Stichting Islamitisch Centrum Amsterdam West
6. Stichting Islamitisch Sociaal Cultureel Centrum
7. Stichting Raja
8. Stichting Steunpunt voor Ontwikkeling en Participatie
9. Stichting Westland
10. Stichting Aanpak Overlast Amsterdam
11. Stichting En Nu Iets Positiefs
12. Stichting TamaZirt
13. Bouwspiegelplaats het Landje
14. Computer Clubhuis
15. Jongerenvereniging Oportuna
16. Jongerenvereniging Streetwise
17. Kansweb
18. Impuls

19. Sciandri

20. Spirit

Buurtcentra:

1. Activiteitencentrum België
2. Activiteitencentrum Atlas
3. Buurtcentrum Het Anker
4. Buurtcentrum Het Geeltje
5. Buurtontmoetingsruimte Delflandpleinbuurt
6. Buurtontmoetingsruimte Orion 2000
7. Buurtontmoetingsruimte Staalmanplein
8. Jongeren centrum Matrixx

Overheidsorganen:

1. Openbaar Ministerie
2. Regiopolitie Amsterdam-Amstelland
3. Bureau Jeugd zorg